

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060304

DOM
2015-05-29
Stockholm

Mål nr
M 2942-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-03-06 i mål nr M 89-15, se bilaga

KLAGANDE

S. Nilssons Åkeri AB

MOTPART

Länsstyrelsen Västernorrland

SAKEN

Ändring av villkor i beslut om tillstånd till naturgrustäkt inom fastigheten X i Timrå kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen meddelar prövningstillstånd.
 2. Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.
-

Dok.Id 1210017

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDE I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

S. Nilssons Åkeri AB (bolaget) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska bevilja bolaget förlängt tillstånd till naturgrustäkt till den 30 juni 2020 på fastigheten X i Timrå kommun.

Till stöd för överklagandet har bolaget anfört i huvudsak följande. Mark- och miljödomstolen har avslagit bolagets överklagan utan någon prövning i sak och anfört att det varit felaktigt att ange tidsbegränsningen som ett villkor i stället för som en del av tillståndet. Att länsstyrelsens beslut skulle strida mot lagstiftningen finner bolaget vara högst tveksamt. Att inte bevilja en förlängning av tillståndet i enlighet med bolagets ansökan medför förlorade intäkter på miljonbelopp och förlorade arbetstillfällen för bygden.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen meddelar prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i mark- och miljödomstolens bedömning att det inte är möjligt att pröva frågan om förlängning av ett tidsbegränsat tillstånd inom ramen för en ansökan om villkorsändring enligt 24 kap. 8 § miljöbalken. Detta gäller även om tidsbegränsningen – som i detta fall – angetts som ett villkor och inte som en del av tillståndet. Överklagandet ska därför avslås och mark- och miljödomstolens dom fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Vibeke Sylten, referent, tekniska rådet Mikael Schultz samt tf. hovrättsassessorn Rickard Forsgren (deltar inte i beslutet om prövningstillstånd).

Föredragande har varit Vilma Herlin.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-03-06
meddelad i
Östersund

Mål nr M 89-15

KLAGANDE

S. Nilssons Åkeri AB

Ombud: S A

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljöprövningsdelegationens vid Länsstyrelsen Västernorrland beslut 2014-12-18 i ärende nr 551-3443-14, se **bilaga 1**

SAKEN

Ändring av villkor i beslut om tillstånd till naturgrustäkt inom fastigheten X i Timrå kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 220503

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708 831 28 Östersund	Storgatan 6	063-15 06 00 E-post: mmd.ostersund@dom.se www.ostersundstingsratt.domstol.se	063-15 06 88	måndag – fredag 08:00-16:00

YRKANDE M.M.

S. Nilssons Åkeri AB har yrkat att mark- och miljödomstolen bifaller bolagets ansökan. Till stöd för sin talan har bolaget, utöver vad som anförts hos miljöprövningsdelegationen (MPD), åberopat bl.a. följande.

Bolaget har ett gällande tillstånd enligt 12 kap. 1 § miljöbalken att bedriva täkt av naturgrus inom del av fastigheten X. Tillståndet meddelades av Länsstyrelsen Västernorrland den 10 juni 2005 och omfattar en uttagsmängd om 135 000 ton grus. Av villkor 2 framgår att tillståndet gäller till och med den 30 juni 2015. Eftersom ingen del av den tillståndsgivna uttagsmängden på 135 000 ton har tagits ut önskar bolaget få möjlighet att bedriva täktverksamhet i ytterligare fem år.

Grund för villkorsändring föreligger med stöd av 24 kap 8 § punkt 2 miljöbalken, då ändringen är påkallad av omständigheter som inte kunde förutses när tillståndet gavs. Det aktuella villkoret i gällande tillstånd motiverades av att länsstyrelsen bedömde att tillståndstiden borde vara proportionerlig mot uttagsmängden. Tillståndets giltighet begränsades därför till tio år. Inget av den tillåtna uttagsmängden om 135 000 ton har tagits ut vilket betyder att hela mängden återstår. Den återstående tillståndstiden enligt villkor 2 är dock alltför kort.

Bolaget är väl medvetet om den nationella målsättningen att fasa ut naturgrus användningen. Som MPD anför i det överklagade beslutet antogs det delmål för miljö kvalitetsmålet ”God bebyggd miljö” som handlar om att begränsa uttaget av naturgrus redan 2001, dvs. innan bolaget fick sitt tillstånd. Trots detta erhöles tillstånd av länsstyrelsen till en begränsad uttagsmängd.

Den nu aktuella ansökan handlar inte om att få ta ut ytterligare naturgrus, utan om att få möjlighet att utnyttja befintligt tillstånd, vilket hittills har hindrats av oförutsedda omständigheter utanför bolagets kontroll som påverkat möjligheterna till avsättning av täktmaterialet. Som angetts i ansökan omges naturgruset av avtäckningsmassor som kan säljas som fyllnadsmaterial. Avsättning av avtäckningsmassorna krävs för att få ekonomi i brytningen av det underliggande

naturgruset. Vid tiden för ansökan om tillstånd var ambitionen att bryta hela den tillåtna mängden under den tioåriga tillståndstiden, men bolaget har under de senaste tio åren inte fått avsättning för vare sig naturgruset eller avtäckningsmassorna. Bolaget kunde inte förutse att ingen avsättning skulle finnas och att ingen brytning skulle kunna ske. Om avsättning hade funnits skulle brytning ha skett. Här kan anmärkas att länsstyrelsen, enligt den vid prövningen av ansökan om täktillstånd gällande bestämmelsen i 12 kap. 2 § miljöbalken, skulle väga behovet av täktmaterialet mot de skador på djur- och växtlivet och på miljön i övrigt som täkten kunde befaras orsaka. Inte heller länsstyrelsen kunde således vid tiden för tillståndsprövningen förutse att det inte skulle finnas avsättning för det aktuella naturgruset.

Bolaget bedömer dock, mot bakgrund av de projekt som planeras i närområdet, att det under de närmast följande åren kommer att finnas behov både av fyllnadsmassor och naturgrus, och att bolaget därmed kommer att kunna få avsättning för täktmaterialet. Trots att möjligheten till villkorsändring ska tillämpas restriktivt är det därför enligt bolagets uppfattning rimligt att få ytterligare fem år på sig att bryta den tillståndsgivna uttagsmängden. Detta ligger även i linje med SGU:s yttrande i ärendet.

En boende i närområdet till täktverksamheten, har i ett yttrande inför MPD:s beslut uttryckt oro över att uttag av material kan komma att ske närmare hans fastighet än idag med påverkan på hans vattentäkt. Om uttag sker längre bort från hans fastighet finns dock inga invändningar. Bolaget önskar förtydliga att en förlängning av tillståndet enligt yrkandet inte innebär någon förändring av täktområdet, d.v.s. ingen skillnad mot vad tillståndet medgivit de senaste tio åren.

Bolaget vill avslutningsvis tillägga att ett beslut om villkorsändring enligt yrkandet skulle innebära minst två nya heltidstjänster under den kommande femårsperioden.

DOMSKÄL

Av 16 kap 2 § miljöbalken framgår att tillstånd som har meddelats med stöd av balken får ges för begränsad tid. Möjligheten till tidsbegränsning har motiverats med att den tekniska utvecklingen och ökade kunskaper leder till att miljökraven ändras och skärps. När tillståndstiden löpt ut krävs en ny tillståndsprövning om verksamheten ska fortsätta. Tidsbegränsningen fastställer den tid under vilken verksamheten får bedrivas och utgör således inget villkor för verksamheten. Detta förhållande framgår klart av 16 kap. 2 § första stycket miljöbalken, vari stadgas att ett tillstånd får ges för begränsad tid och får förenas med villkor. Länsstyrelsen Västernorrland har därför förfarit felaktigt genom att i sitt tillståndsbeslut den 10 juni 2005 ange tidsbegränsningen som ett villkor i stället för som en del av tillståndet. Det är således inte lagligen möjligt att inom ramen för en ansökan om villkorsändring enligt 24 kap. 8 § miljöbalken bevilja en förlängning av ett tidsbegränsat tillstånd. Den omständigheten att tillståndsgivande myndighet i detta fall utformat tidsbegränsningen som ett villkor saknar därvid betydelse. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 27 mars 2015. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Göran Simonsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Simonsson och tekniska rådet Lars Edlund. Föredragande har varit beredningsjuristen Ewa Holmberg.